

SUMAR:

1. Incursiune în imagini și cuvinte:

Proiectul „Refuz să mai suport abuzul în tăcere” la final!

Refuz să mai Suport Abuzul în Tăcere!

★ **Implementator:** Asociația Psiterra

Scop: Abordarea problematicii abuzului suportat în tăcere de către vârstnici

Durata proiectului: 13 luni (2 aprilie 2015 – 30 aprilie 2016).

Refuz să mai Suport Abuzul în Tăcere!

1. INFORMAȚII GENERALE

Parteneri

P1. Spitalul Clinic „Dr. C. I. Parhon”

★ **P2.** Asociația „Aproape de Oameni”

P3. Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației,
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

P4. Asociația Everest

P5. Universitatea de Medicină și Farmacie „Gr. T.
Popa”, Iași

P6. Societatea Medicilor Generaliști/Medici de Familie,
Iași

Obiective

★ **01:** Dezvoltarea unui parteneriat inter-sectorial local pentru o abordare multidisciplinară a vârstnicilor abuzați.

02: Creșterea accesului la serviciile sociale și de bază pentru 100 de vârstnici care au fost supuși abuzului din județul Iași.

Objective

★ **O3:** Creșterea capacității a 160 de medici de familie și personal medical din instituțiile medicale din județul Iași de a identifica și referi cazurile de abuz asupra vârstnicilor.

O4: Creșterea nivelului de informare și conștientizarea a populației din județul Iași asupra abuzului asupra vârstnicilor.

Echipa de proiect

- ★ Conf. univ. dr. **Ovidiu Gavrilovici**, Manager de proiect
- Prof. univ. dr. **Ioana Dana Alexa**, Coordonator Servicii Medicale
- Aliona Dronic**, Asistent manager
- Lăcrămioara Cojocaru**, Responsabil informare și publicitate cu atribuții de psiholog
- Cătălina Neculau**, Psiholog și Asistent medical

Echipa de proiect

- ★ • **Ionuț Cehan**, Psiholog
- Asist. univ. dr. **Anca Pîslaru**, Medic geriatru
- **Geta Corneanu**, Asistent medical
- **Roxana Necula**, Asistent social
- **Dorina Bîlea**, Responsabil financiar

Echipa de proiect/Experți subcontractați

- **Irina Cehan**, Consultant Juridic
- **Dana Gabriela Slănină**, Psihiatru
- **Marian Panainte**, Expert design și Expert webmaster

Echipa de proiect/Voluntari

- ★ • **Ioana Ciobotaru**, Asistent social
- **Alina Şopu**, Psiholog
- **Alexandru Creţu**, Psiholog
- **Andrei Lupu**, Psiholog
- **Daniel Leşovschi**, Psiholog
- **Nicoleta Roşca**, Psiholog
- **Emanuela Pal**, Membru departament administrativ
- **Bianca Daniliuc**, Membru departament administrativ
- **Alexandru Iftodi**, Membru departament administrativ

Mulțumim pentru contribuțiile aduse

- **Adriana Pancu**, Medic rezident Geriatrie-Gerontologie
- **Roxana Babulea**, Medic rezident Geriatrie -Gerontologie
- **Elena Cazacu**, Psihoterapeut
- **Cristina Vameșu**, Psiholog, consilier școlar

Refuz să mai Suport Abuzul în Tăcere!

★ 2. ACTIVITĂȚI PRINCIPALE

2. 1. Implementarea serviciului complementar de abordare multidisciplinară a abuzului pentru vârstnicii internați în Spitalul Clinic „Dr. C. I. Parhon”

Evenimente de prezentare a metodologiei în cadrul Spitalului Clinic „Dr. C. I. Parhon” (mai, iulie 2015)

Grup țintă

★ **150 de vârstnici internați** în Spitalul Clinic „Dr. C. I. Parhon” din județul Iași suspicionați că sunt supuși abuzului, dintre care, în urma evaluării psihologice inițiale **102 au beneficiat de serviciul complementar de abordare multidisciplinară a abuzului.**

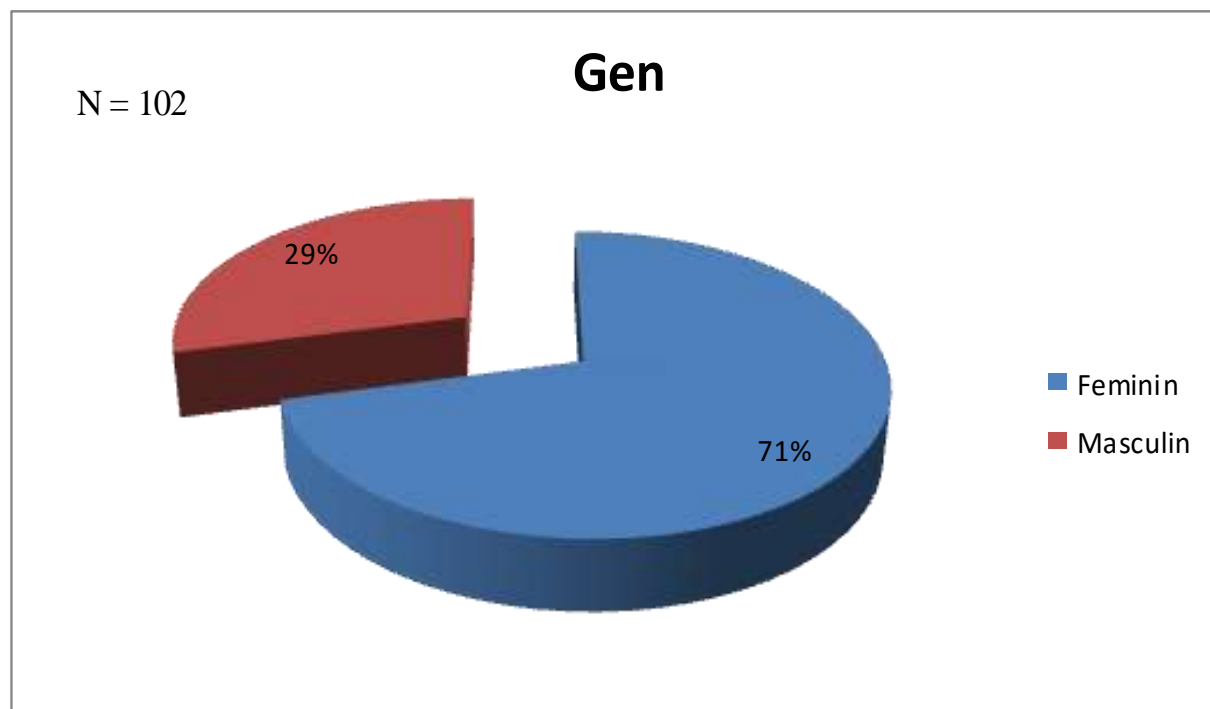
Caracteristici ale grupului țintă

Caracteristici socio-demografice

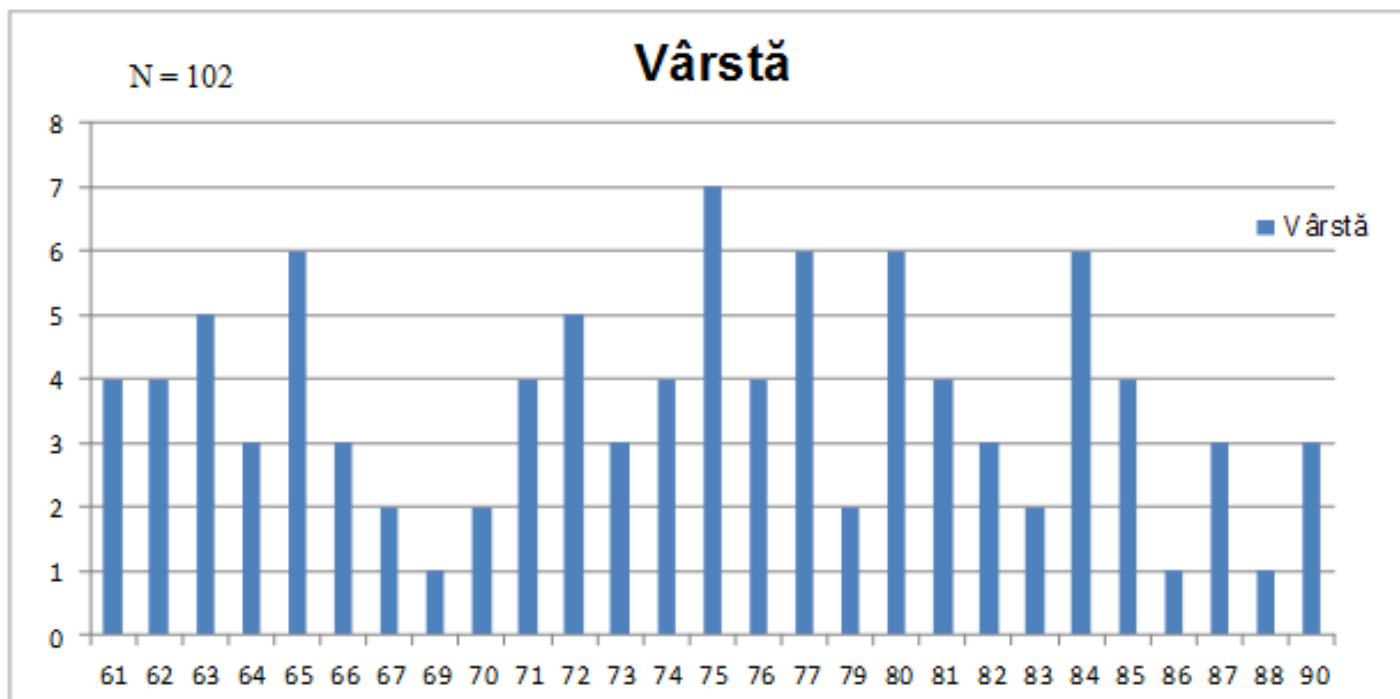

Datele au fost colectate în perioada 8 iunie 2015-15 martie 2016

★ Caracteristici socio-demografice

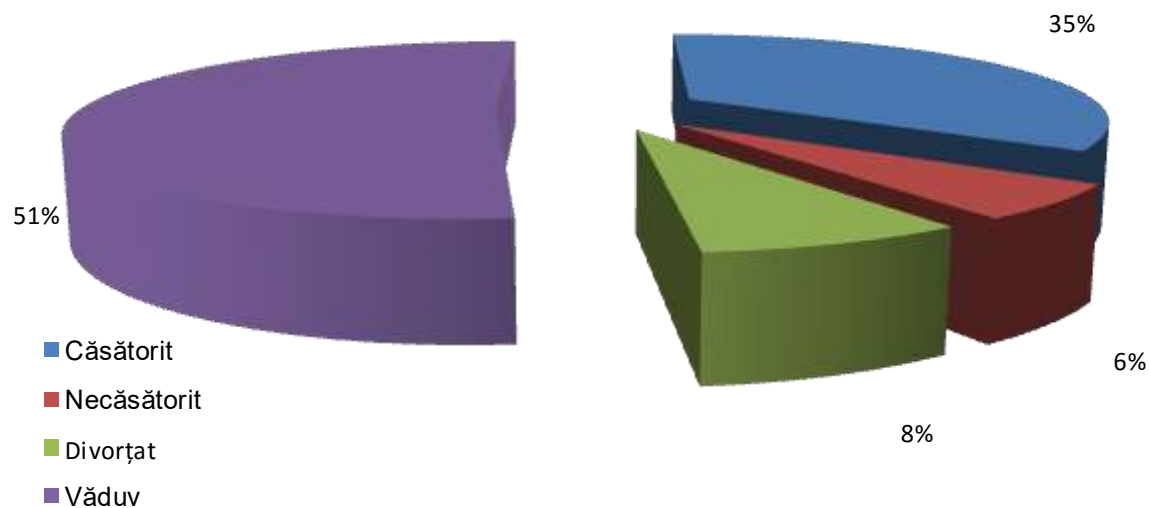

Caracteristici socio-demografice

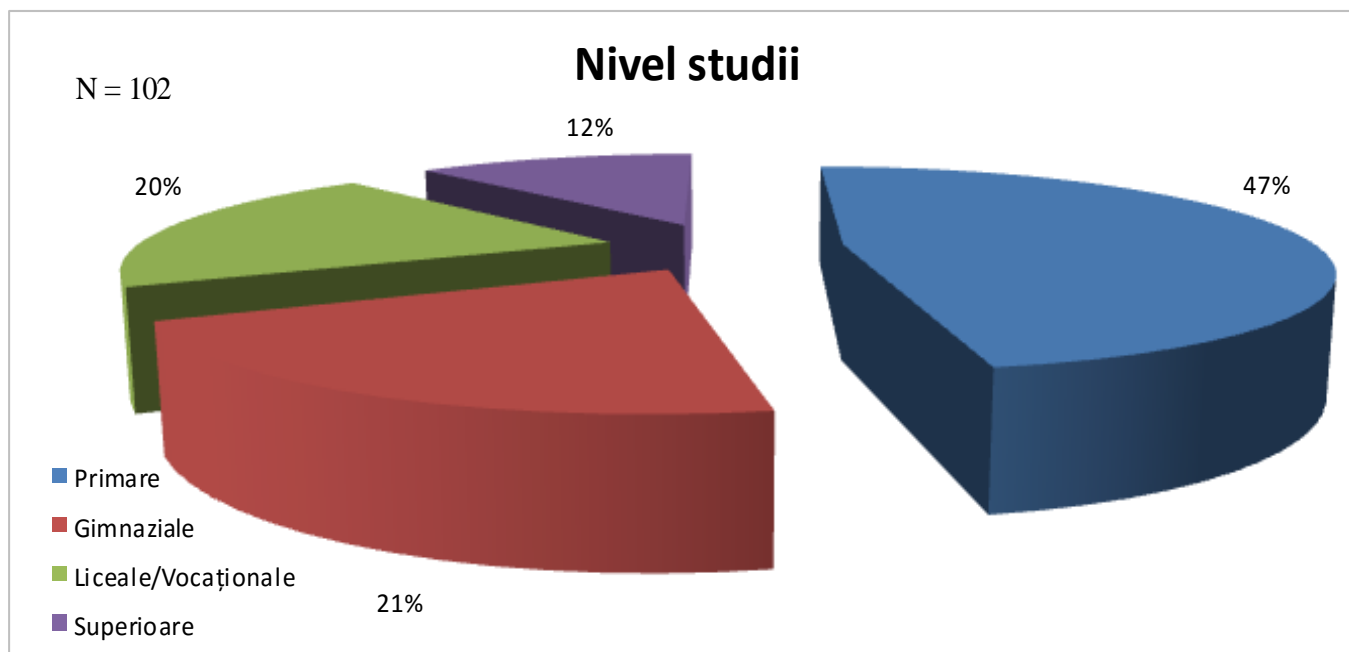

Caracteristici socio-demografice

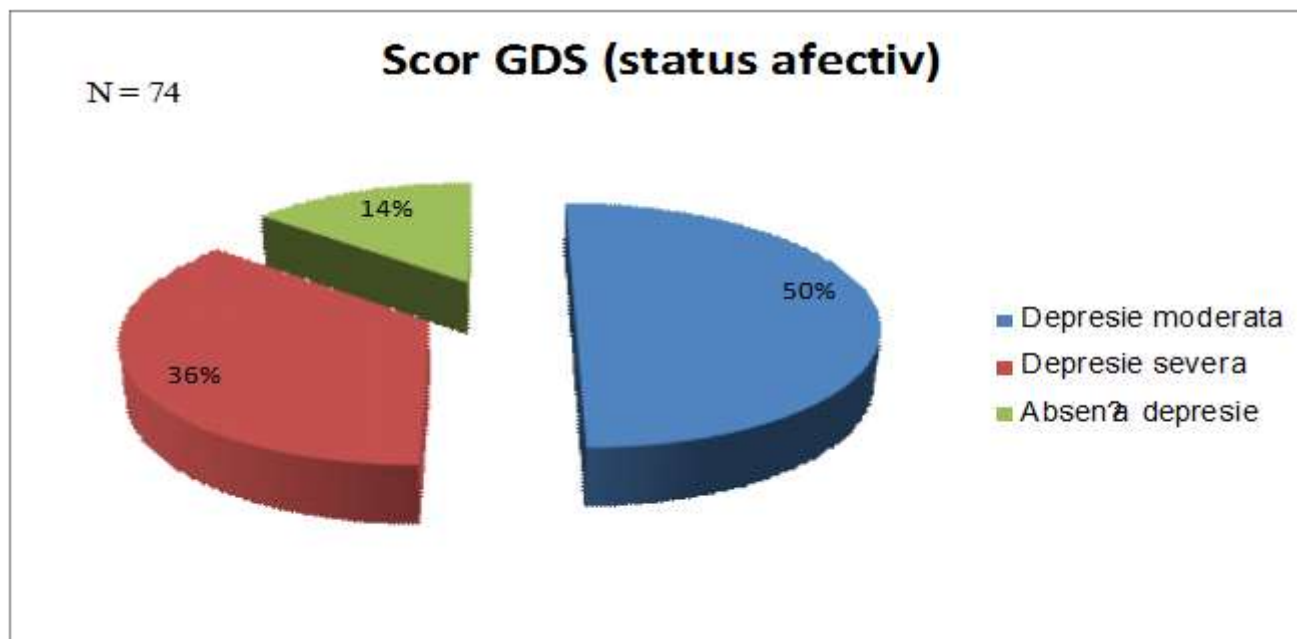
Stare civilă

Caracteristici socio-demografice

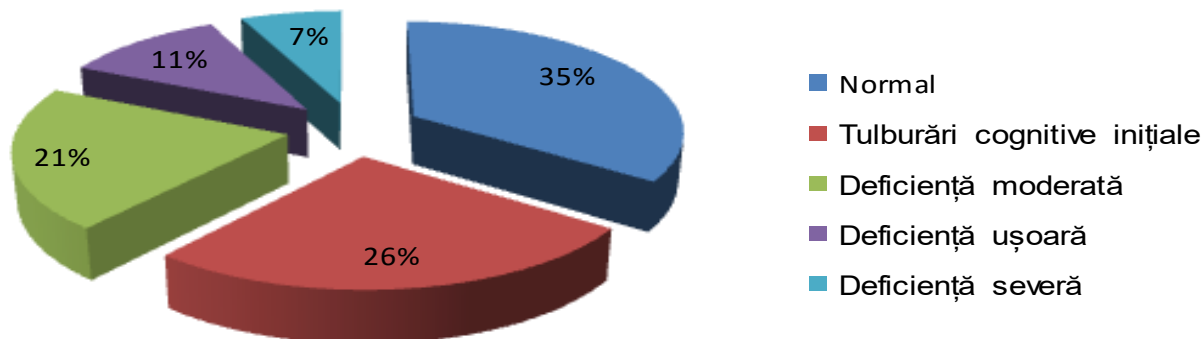
Caracteristici psihogerontologice

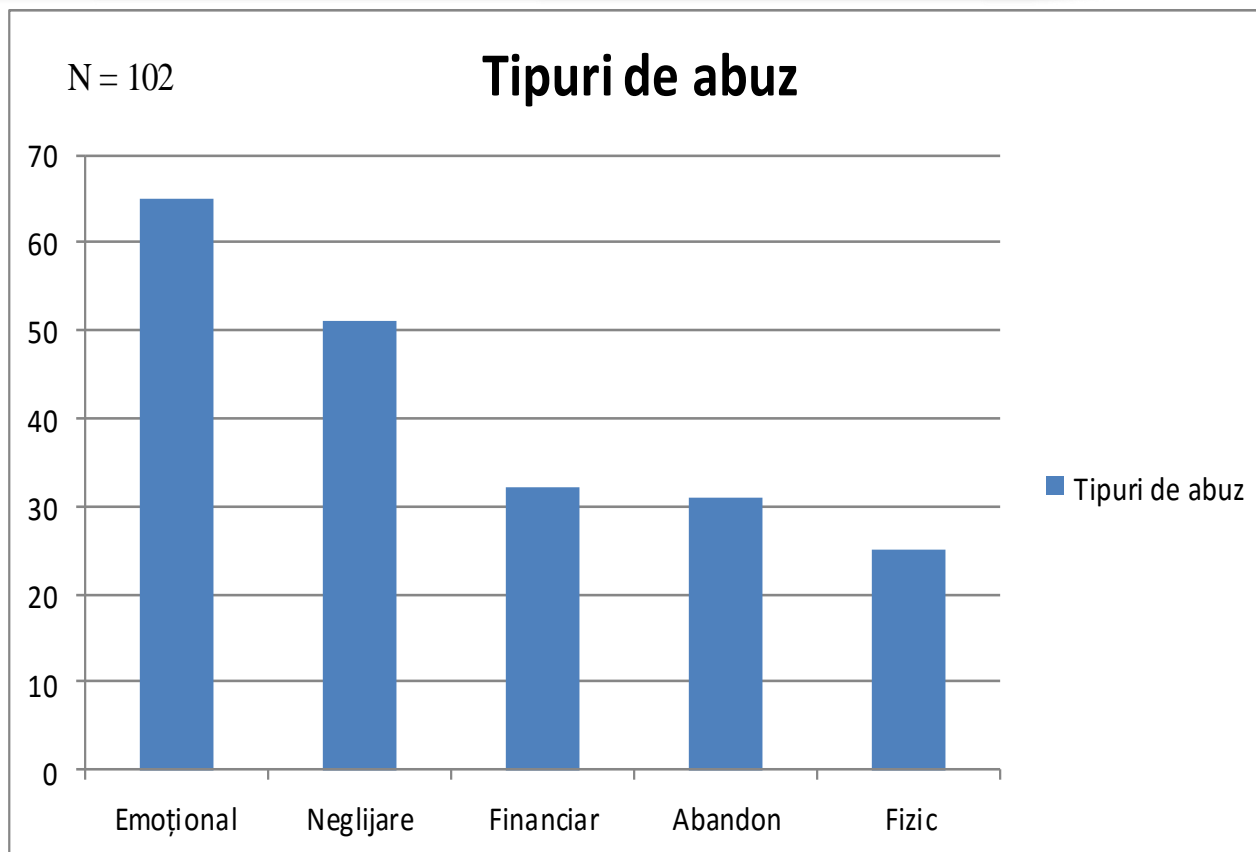
Caracteristici psihogerontologice

Scor MMSE (status cognitiv)

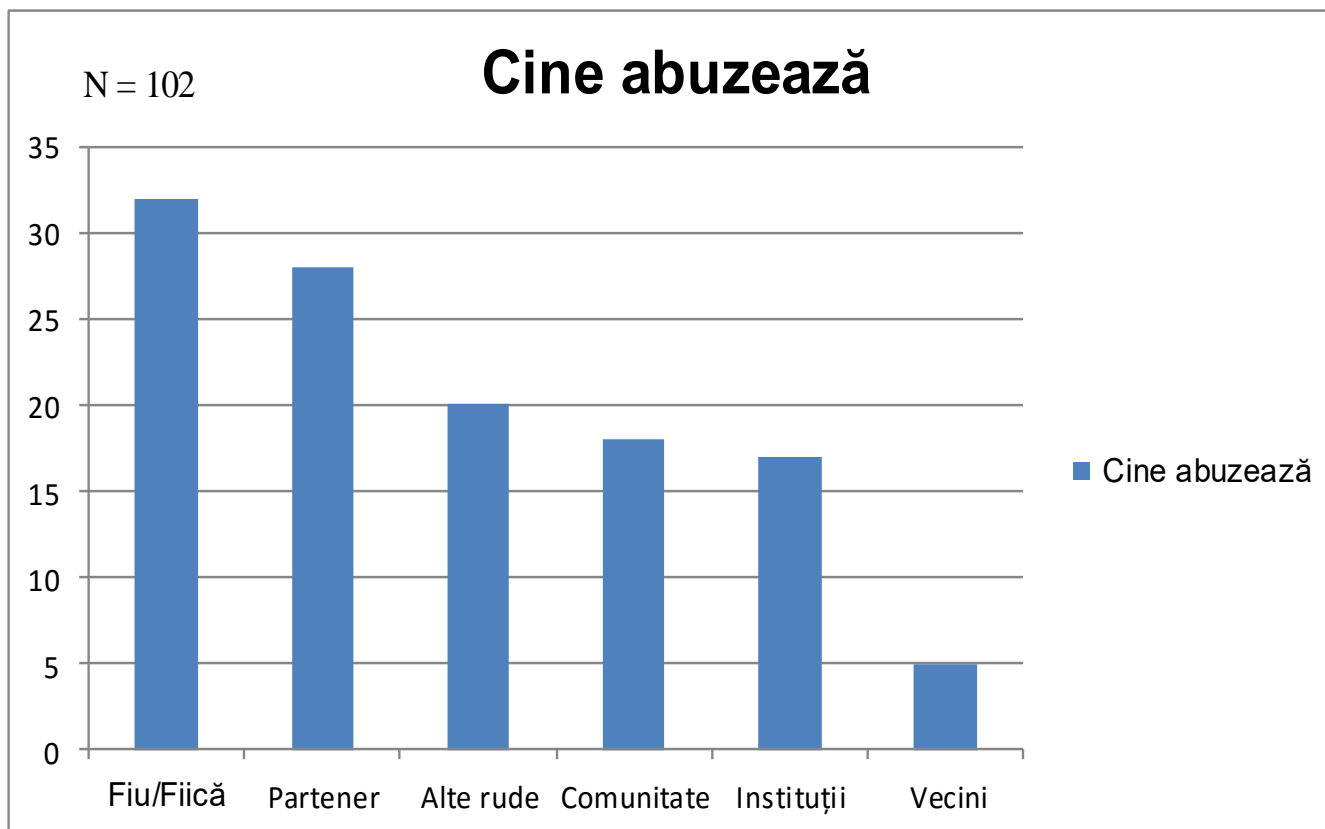
N = 72

Tipuri de abuz

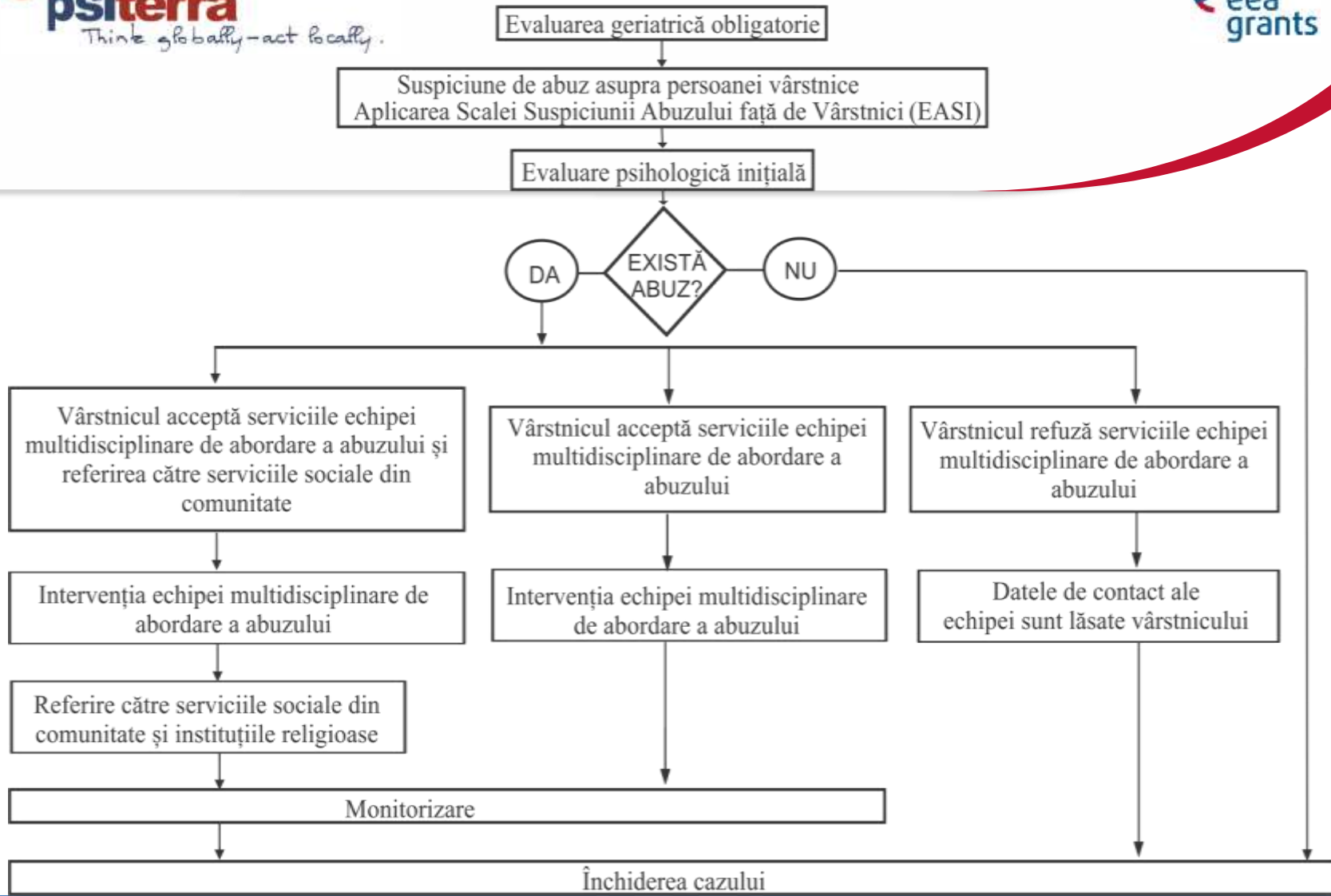

Cine abuzează

Procedura de lucru. Serviciu complementar de abordare multidisciplinară a abuzului.

Echipa Multidisciplinară

- PACIENT
- Psiholog, Facilitator narativ
- Medic geriatru
- Asistent medical
- Asistent social
- Consultant juridic
- Medic psihiatru

Inovație: Aplicarea Scalei EASI

SCALA SUSPICIUNII ABUZULUI FAȚĂ DE VÂRSTNICI © (EASI)

★ Întrebările EASI - 1- 5 către pacient; 6 către medic

În ultimele 12 luni:

1) Ați depins de alte persoane pentru oricare din următoarele activități: baie, îmbrăcare, cumpărături, utilizare băncii sau bancomatelor, masa?	DA	NU	Fără răspuns
2) Va împiedicat cineva să obțineți mâncare, îmbrăcăminte, medicamente, ochelari, aparate pentru auz sau îngrijire medicală, sau să fiți cu persoanele cu care doreați?	DA	NU	Fără răspuns
3) Ați fost supărat deoarece cineva a vorbit cu dvs. într-o manieră care v-a făcut să vă simțiți rușinat/ă sau amenințat/ă?	DA	NU	Fără răspuns
4) A încercat cineva să va forțeze să semnați documente sau să foloseasca banii dvs. împotriva voinței dvs.?	DA	NU	Fără răspuns
5) A încercat cineva să va înfricoșeze, v-a atins cineva în feluri pe care nu le-ați dorit, sau v-a făcut rău fizic?	DA	NU	Fără răspuns
6) Doctor: Abuzul asupra vârstnicilor <u>poate fi</u> asociat cu situații de genul: contact vizual deficitar, atitudine retrasă, malnutriție, igienă precară, tăieturi, răni, îmbrăcăminte neadecvată, sau probleme de complianță cu medicamentele. Ați observat oricare din aceste aspecte astăzi sau în ultimele 12 luni?	DA	NU	Nu este sigur/ă

Serviciile oferite

Tip serviciu	Nr. vârstnici
Asistență psihologică	102
Asistență socială	102
Asistență juridică	19
Referiri către instituții religioase (preot paroh)	30
Referiri către primăriile din comunitate	22
Referiri către serviciile sociale	6
Referiri către ONG-uri	3

Rezultate

- **102** vârstnici re-împuterniciți să ia decizii în mod independent și autonom
- **102** vârstnici informați cu privire la ceea ce este permis și ceea ce nu este permis în comportamentul îngrijitorului
- **102** vârstnici și-au îmbunătățit starea emoțională
- **102** vârstnici au dat sens/ au resemnificat experiența de abuz

Rezultate

- **50** vârstnici internați în Spitalul Clinic „Dr. C. I. Parhon” Iași au beneficiat de evaluare psihologică inițială
- **300** vârstnici internați în Spitalul Clinic „Dr. C. I. Parhon” Iași au beneficiat de screening de identificare a abuzului prin aplicarea Scalei Suspiciunii Abuzului față de Vârstnici (Scala EASI)
- **12 medici** au aplicat Scalei Suspiciunii Abuzului față de Vârstnici (Scala EASI) în Spitalul Clinic „Dr. C. I. Parhon” Iași

Testimoniale

- *„Vă mulțumesc... acum că ați vorbit cu preotul, situația este mult mai bună....” (dna A, 74 ani)*
- *„După discuția pe care am avut-o cu dumneavoastră am început să mă gândesc la viața mea... este ceva din copilăria mea care nu îmi dădea pace. A doua zi a venit fratele meu la mine și l-am întrebat ce s-a întâmplat atunci... el mi-a explicat... și vorbind cu el am înțeles de ce au făcut așa părinții atunci. Altfel... aș fi mers în mormânt cu supărarea în suflet...” (dna P, 73 ani)*
- *„Mulțumesc, maică,... m-ai ascultat... chiar m-am răcorit...” (dna O, 67 ani)*

Testimoniale

„Mi-ați mai luat din suferință...” (dna U, 81 ani)

„Mi-ați mai ușurat sufletul...” (dna B, 69 ani)

*„Să știți că nu am mai vorbit cu nimeni despre asta... nimeni nu știe... chiar mă mir cum am putut să vă spun dumneavoastră...”
(dna P, 81 ani)*

*„V-am sunat pentru că vreau să vă aud vocea de înger...” (dna C,
77 ani)*

Testimoniale

„V-am recunoscut din afiș apoi mi-a spus un coleg de salon că ați vorbit cu el și că a fost bine și m-am gândit că poate mă ascultați și pe mine...” (dl R, 70 ani)

„Acum chiar mă gândesc să mă mut să trăiesc la noră... chiar să stau pînă mă omoară... nu... nu... trebuie să fac ceva...” (dna A, 74 ani)

„... Foarte bine... minunat, m-am mai deconectat, mai văd un om care primește și cuvântul bătrânului, îl apreciază... poate încă mai am dreptate, încă nu am închis ochii...” (dna M., 87 ani)

★ **2. 2. Desfășurarea programului de formare
*Abuzul asupra vârstnicilor – de la identificare la
intervenție* pentru medicii și asistenți medicali din
județul Iași și județul Brăila.**

Program de formare pentru medici județul Iași și județul Brăila (octombrie 2015, martie 2016)

Modul I: Comunicarea cu vârstnicii și lucrul în echipa multidisciplinară.

Program de formare pentru medici județul Iași și județul Brăila

**Modul II: Modalitatea de referire
și serviciile sociale din comunitate
destinate vârstnicilor care au fost
abuzati.**

Program de formare pentru medici județul Iași și județul Brăila

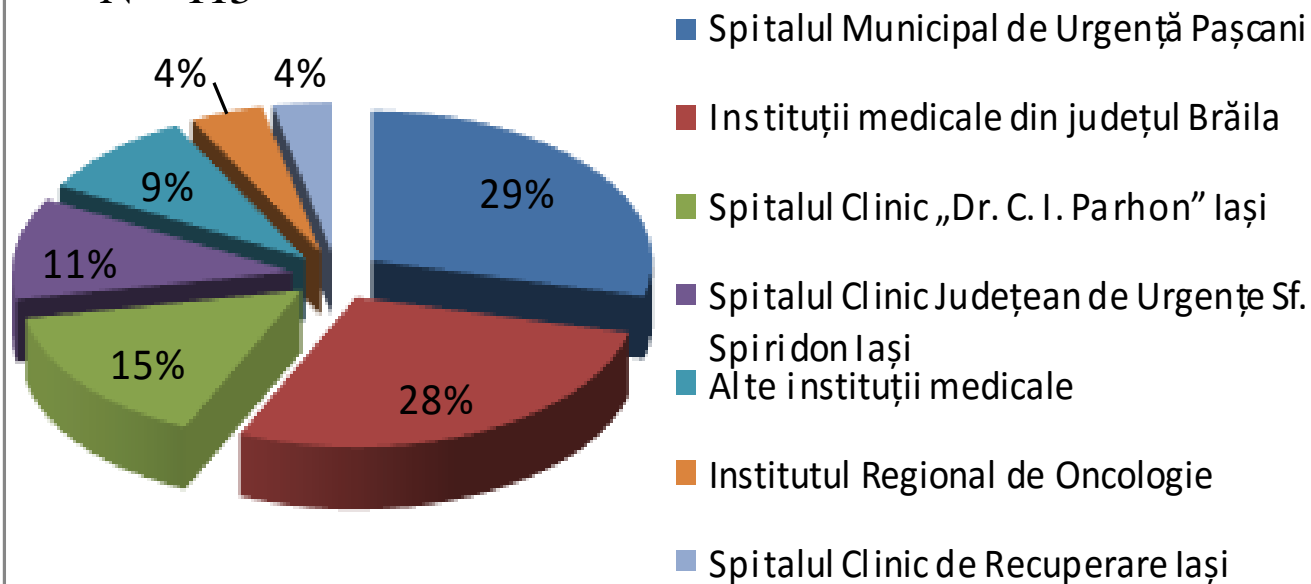
**Modul III: Particularitățile și tehnicile
de identificare a abuzului asupra
vârstnicilor.**

Program de formare pentru medici județul Iași și județul Brăila

N = 113

Instituții medicale

Program de formare pentru asistenți medicali (noiembrie 2015)

**Modul I: Comunicarea cu vârstnicii și
lucrul în echipa multidisciplinară.**

Program de formare pentru asistenți medicali

Modul II: Modalitatea de referire și serviciile sociale din comunitate destinate vârstnicilor care au fost abuzați.

Program de formare pentru asistenți medicali

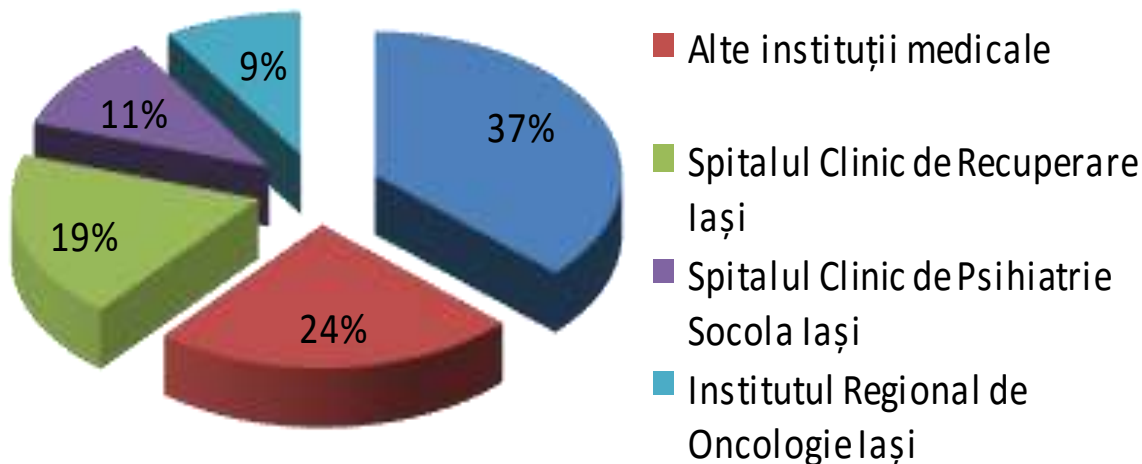
Modul III: Particularitățile și tehnicile de identificare a abuzului asupra vârstnicilor.

Program de formare pentru asistenți medicali

Instituții medicale

N = 80

Medicină narativă (martie 2016)

Întâlnire Lunară Psiterra:
„Provocări identitare în
îngrijirea vârstnicului abuzat”

Rezultate

- **80 medici** din județul Iași și **32 medici** din județul Brăila au participat la cursul de formare
- **80 asistenți medicali** din județul Iași au participat la cursul de formare
- **65 600 vârstnici** din județul Iași și din județul Brăila beneficiază de asistența unor cadre medicale informate cu privire la problematica abuzului asupra vârstnicilor.

2. 3. Desfășurarea campaniei de informare și de conștientizare publică

★ ***O viață demnă pentru fiecare. Refuzăm abuzul asupra vârstnicilor***

Campania „O viață demnă pentru fiecare”

Peste 50 de ani îmbunătățirea calității vieții vârstnicului va însemna îmbunătățirea calității vieții a peste 40% din populația României.

Broșura „O viață demnă pentru fiecare”

Distribuirea a 2960 de exemplare a broșurii de informare și conștientizare a comunității „O viață demnă pentru fiecare.
★ Refuzăm abuzul asupra vârstnicilor”.

Ziua Mondială a Conștientizării Abuzului față de Vârstnici - 15 iunie 2015

Clopoțel pentru Demnitate

Ziua Mondială a Conștientizării Abuzului față de Vârstnici - 15 iunie 2015

Abuz și Ageism: Unde începe violența?

Masa rotundă *O viață demnă pentru fiecare!* (26 februarie 2016)

Scop: realizarea unui dialog constructiv cu profesioniștii din domeniul îngrijirilor de sănătate despre situația vârstnicilor care sunt supuși abuzului.

Rezultate

- **4500** persoane din populația județului Iași au beneficiat de campania de informare și conștientizare

2. 4. Activități de diseminare a rezultatelor proiectului.

Diseminare

15-17 octombrie 2015: a XI-a
a Conferinței „Medicina de
Familie – Prima linie în
asistența medicală”, Brăila

Diseminare

22-24 octombrie 2015: ediția a VI-a a Conferinței Internaționale de Psihologie Aplicată „Intersectări prolifrice între teorie și practică”, Iași.

Diseminare

29 octombrie – 1 noiembrie 2015: al VII-lea Congres Național de Geriatrie și Gerontologie cu participare internațională „Geriatria și Gerontologia în Context European”, București.

Diseminare

**28 octombrie – 1 noiembrie
2015:** Conferința Națională cu
Participare Internațională „Zilele
Spitalului Clinic CF Iași”, Iași.

Diseminare

11 decembrie 2015: Seminar în cadrul Facultății de Psihologie și Științe ale Educației, UAIC.

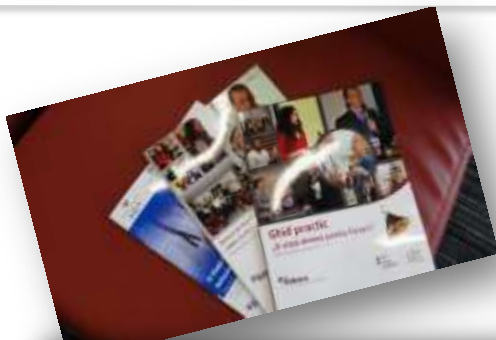
Diseminare

8 aprilie: Masa rotundă *Alături de vârstnicii noștri*

Scop: abordarea temei pilotării serviciului complementar de abordare multidisciplinară a abuzului
★ asupra vârstnicilor într-un spital clinic din Iași și invitarea participanților de onoare la un proces de reflecție.

Conferința de închidere a proiectului

Rezultate

- **400 persoane** au fost informați cu privire la rezultatele preliminare și finale ale proiectului

Refuz să mai Suport Abuzul în Tăcere!

3. REZULTATE GENERALE

Rezultate generale

- 1 serviciu complementar de abordare multidisciplinară a abuzului asupra vârstnicilor nou creat pentru a adresa nevoile persoanelor vârstnice
- 1 instrument de screening de identificare a abuzului asupra vârstnicilor (Scala Suspiciunii Abuzului asupra Vârstnicilor - EASI) tradus, adaptat și pilotat în Spitalul Clinic „Dr. C. I. Parhon”

Rezultate generale

- 1 curs de formare *Abuzul asupra vârstnicilor – de la identificare la intervenție* pentru medici acreditat la Colegiul Medicilor din România
- ★ 1 curs de formare *Abuzul asupra vârstnicilor – de la identificare la intervenție* pentru asistenți medicali acreditat la Ordinul Asistenților Medicali Generaliști a Moașelor și Asistenților Medicali din România (OAMGMAMR)

Rezultate generale

- 1 articol științific de evaluare a experienței persoanelor vârstnice supuse abuzului acceptat spre publicare
- 1 material cu informații pentru replicarea metodologiei serviciului complementar de abordare multidisciplinară a abuzului asupra vârstnicilor realizat - ghidul practic *Refuz să mai suport abuzul în tăcere*

Rezultate generale

- 1 material de informare și conștientizare asupra problematicii abuzului asupra vârstnicilor - broșura *O viață demnă pentru fiecare. Refuzăm abuzul asupra vârstnicilor* - realizat

Rezultate generale

- 1549 persoane au participat direct la activitățile organizate în cadrul proiectului
- 91 875 persoane beneficiare ca urmare a acțiunilor proiectului (prin Facebook, website proiect, emisiuni radio)

Concluzii

Putem conchide pe marginea modelului „Refuz sa mai suport abuzul în tăcere!” că demersul aplicat a fost unul demonstrativ, unic, pilot, în direcțiile menționate de noile strategii naționale pentru sănătate și pentru promovarea îmbătrânirii active.

★ În acord cu raportul „National Voices. People shaping health and social care” din 2013, din Marea Britanie (care promovează modelul *Person centred coordinated care* – modelul Îngrijirii coordonate centrat pe persoană), modelul narativ de îngrijire Psiterra este în rezonanță cu motto-ul raportului care citează un vârstnic: *„Îmi pot planifica îngrijirea cu oameni care colaborează pentru a mă înțelege pe mine și pe cei care mă ajută, care îmi permit să controlez și sa decid ce servicii sunt necesare pentru a atinge obiective importante pentru mine”*.